

Večernik

Leto III. (X.), šte. 186

Maribor, ponedeljek 19. avgusta 1929

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasni po tarifni
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Kongres Udruženja jugoslovenskih učiteljev v Zagrebu

Je bil včeraj oficijelno zaključen ter se danes in prihodnje dni vršijo samo še razni izleti udeležencev, ki si hočejo ogledati lepote in znamenitosti naše domovine. Kongres je končal vkljub velikim časopisnim polemikam, ki se je vlekle že cele tedne pred kongresom, in vkljub viharnemu razpoloženju začetkom kongresa v polnem soglasju ter so bili sprejeti važni sklepi v smeri poglobljenega dela UJU na notranji sili organizacije in na obrambi stanovskih interesov članstva. Razveseljeno je, da jugoslovensko učitelstvo saljivo je, da mozavestno in smotreno — vkljub vsem težkim borbam, zaprekam in nerazumevanju — stopa k svojemu cilju in da samo z močno organizacijo ustvarja predpogoje za boljšo bodočnost sebi, narodu in državi. Vsakoletni kongresi UJU so velika šola za učitelstvo cele države ter imajo nalogo, da utrjujejo slogu med članstvom in usposabljaajo za veliko narodno delo. Mnogo je izza vojne politične, gospodarske in socialne mizerije, ki zastavlja delo narodnih prosvetiteljev. Veustavljajo delo narodnih prosvetiteljev. Veustavljajo delo narodnih prosvetiteljev. Veustavljajo delo narodnih prosvetiteljev.

Naloga učiteljske organizacije je zlasti pri nas v Sloveniji, da pribori osnovnošolskemu učitelstvu nazaj potrebni ugled in spoštovanje naroda. Ljudskošolski učitelj in narodni gospodar sta ona, ki ustvarjata največje vrednote: narodno prosveto in ekonomsko silo. Ljudskošolski učitelj mora zato imeti v narodu svoj avtoritet, svoj ugled. V to svrhu pa je potrebno sodelovanje učitelstva samega, njegove organizacije in države. Zgodovina kaže pri raznih narodih, da sta kulturni socialni in gospodarski razvoj in splošni napredek naroda in države zagranitirana samo tam, kjer je poleg sodnika, ki deli narodu pravico, učitelj po svojem materialnem in moralnem položaju tako neodvisen in spoštovan, da uživa v narodu polno avtoriteto.

Moralno avtoriteto si mora ustvariti učitelj predvsem sam s svojim življenjem, svojim delom. Kdor ne živi z narodom, kdor se mu odteguje, odtušuje, kdor kaže prezir napram drobni masi naroda, kdor noče sodelovati v njegovih kulturnih in gospodarskih institucijah, si ne bo nikdar pridobil zaupanja, spoštovanja, avtoritete. Tudi ne oni, ki malodušno vrže puško v koruzo, če ga je politični fanatik očrnil pred narodom kot brezverca, liberalca. Sam in po svoji organizaciji je dolžan braniti svojo avtoriteto.

Nujno pa je poklicana ščititi avtoriteto učitelja državna oblast: ščititi pred hudobno samovoljo ljudi, ki hočejo za vsako ceno kljubovati ali pa so nahujskani. Znani so slučajji, zlasti iz Prekmurja, kjer obstoje še na žalost vedno stari, povečini madžaronski krajni šolski odbori, že leta in leta iz same nagajivosti, napram mednarodnemu učitelstvu ne izvršujejo striktnih ukazov višjih šolskih oblasti. Neki šolski upravitelj se mora vkljub temu, da ima že 5 let v rokah odlok prosvetne ob-

„Grof Zeppelin“ na Japonskem

NEMŠKI ZRAČNI KOLOS JE DANES SREČNO ABSOLVIRAL NAJDALJŠO IN OBENEM NAJNEVARNEJŠO ETAPO SVOJEGA POLETA OKROG ZEMELJSKE OBLE.

FRIEDRICHSHAFEN, 19. avgusta. Po 74urnem poletu je zrakoplov »Grof Zeppelin«, čim je preletel Ohotsko morje, dosegel vzhodno-azijsko obalo in nadaljeval potem ob naravnost idealnem vremenu s povprečno hitrostjo 170—200 km na uro polet proti Tokiju.

Že v zgodnjih jutranjih urah je dospel zračni kolos do prvih japonskih otokov. Prvotno je nameraval dr. Eckener poleteti takoj proti Tokiju, vendar pa je zašla zračna ladja približno 1800 km pred japonskim glavnim mestom v goste oblake in deževje, vsled česar je dr. Eckener kurz izpremenil in prosil dovoljenje za to tudi japonsko vlado. Prometni minister je takoj privolil z brezžično brzojavko, nakar je zrakoplov pri rtiču Okamura odplul v jugozapadni smeri proti otoku Kokaidu in Hongi. Dr. Eckener je končno sporočil, da ne bo letel takoj proti Tokiju, kakor je nameraval, temveč, da bo pristal v japonski metropoli šele proti večeru.

TOKIO, 19. avgusta. Vse mesto se mirzično pripravlja na sprejem nemškega zračnega velikana. Vsako uro izhajajo posebne izdaje skoro vseh listov, ki prinašajo podrobna poročila, kje se nahaja sedaj zrakoplov. Občinstvo se kar trga za liste. Na letališču v Tokiju je že pripravljen potreben kontigent letalskega moštva, ki bo

pomagalo pri pristajanju zračnega velikana. V zvezi s tem so bile izvršene tudi polzkušnje pristajanja japonskih zrakoplovov. Posebno se zanima za polet »Grofa Zeppelina« tudi japonski cesar, ki je izrazil željo, da sprejme dr. Eckenerja v slovesni avdienci. Po najnovejših poročilih se približuje »Grof Zeppelin« z rekordno naglico japonskemu glavnemu mestu.

TOKIO, 19. aprila. Zrakoplov »Grof Zeppelin« je danes ob 8. jutraj dosegel Tokio in s tem srečno absolviral prvo etapo poleta okrog sveta. Vse prebivalstvo japonske prestolice je bilo na ulicah, trgih in na strehah in je prirejalo zrakoplovu viharne ovacije. Zrakoplov je najprej napravil par poletov čisto nizko nad cesarjevo palačo, nato nad mestom, nakar je odplul proti Yokohami. Dež, ki je padal od ranih jutranjih ur, je med tem prenehal. Ob najkrasnejšem vremenu kroži zračni kolos nad Yokohamo. Pričakuje se, da bo zrakoplov ob 3. popoldne na letališču pri Tokiju spustil svoje vrvi za pristanek. Vsi listi, posebno še »Nichi-Nichi« proslavljajo v dolgih člankih zmago nemške tehnike in naglašajo posebno gospodarski pomen tega prometnega sredstva, ker je bilo dosedaj za progo Pariz—Tokio in nazaj potrebno za potovanje po morju celih 42 dni, dočim je zrakoplov »Grof Zeppelin« absolviral to linijo v 4 dneh.

Poboji med socijalisti in nacionalisti v Avstriji

DUNAJ, 19. avgusta. V kraju St. Lorenzen na Štajerskem je prišlo včeraj med Heimwehrovci in socijalističnim republikanskim Schutzbundom do spopada, ki je zahteval težke žrtve. Socijalisti so priredili shod, katerega so jim Heimwehrovci razbili. Nato je prišlo do tako srditega spopada, da je bilo 62 oseb ranjenih, med njimi 12 težko. Padale so cele salve iz samokresov.

Spopadi na rusko-kitajski meji

MOSKVA, 19. avgusta. Na več točkah mandžurske fronte je prišlo do novih hudih obmejnih spopadov med sovjetskimi in kitajskimi predstražami. Ruska konjenica je med drugim po kratki topničarski pripravi napadla kitajske pozicije v bližini Mančulija in zasedla kolodvor Tarajnaj ob vzhodno-kitajski železnici. Na obeh straneh je že precej mrtvih in ranjenih.

lasti, v smislu katerega ima pravico do naturalnega stanovanja v občinski hiši, še vedno pretepati za to stanovanje z madžaronskim krajinim šolskim svetom, v katerem vodi glavno besedo madžaronski župnik. V stanovanju še vedno tiči madžarski kantor, bivši vodja šole, dasi je celo v zemljiški knjigi zabeleženo, da je stanovanje določeno za vsakokratnega aktivnega upravitelja šole. Nujna dolžnost državne uprave je gotovo, da v takem slučaju nemudoma pripomore svojim lastnim sklepom do veljave in da ne pusti izpodkopavati avtoritete učitelja in pa svoje od ljudi, ki jim je vse drugo važ-

Šahovski veleturnir u Karlouih varih

Capablanca in Spielmann ex aequo, Niemcovič drugi, dr. Vidmar tretji.

V soboto je bil prost dan in so bile odigrane samo vse višje partije. Največje zanimanje je vladalo za igro Spielmann—Rubinstein, ki je bila v XI. kolu prekinjena v boljši poziciji za polskega vele mojstra. Kar je bilo že vnaprej pričakovati, to se je tudi zgodilo. Rubinstein si nikakor ni dal poslabšati svoje pozicije. Vsi poizkusi Spielmanna, da bi izsilil vsaj remis, so se izjalovili. V brezupni končnici se je moral Spielmann v 66. potezi vdati. V prvi polovici turnirja nepremagani dunajski vele mojster je doživel torej v drugi polovici turnirja sedaj že drugi poraz in s tem tudi ves svoj plus, ki ga je imel ob zaključku prve polovice turnirja pred drugimi.

Tudi v 14. kolu prekinjeno partijo z angleškim mojstrom Yatesom je Spiel-

mann le s težavo končal v remis-poziciji. Partija Colle—dr. Becker je bila po 70. potezah remis.

Šahovska prvakinja Menšikova je bila za našega vele mojstra dr. Vidmarja zelo trd oreh. V nadaljevanju prekinjene igre je dr. Vidmar, ki je imel enega kmeta več, mogel vsled energičnega odpora nasprotnice le polagoma prodirati. Pritisnjen na končno vendarle ob zid, je Menšikova v 88. potezi kapitulirala.

Končno stanje po 14. kolu je torej sledeče: Capablanca in Spielmann 10, dr. Vidmar 9 in pol, Niemcovič 9, Rubinstein 8 in pol, dr. Euwe in Grünfeld 8, Bogoljubov in dr. Becker 7 in pol, Colle 7, Maroczy, dr. Tartakower, Canal, Mattison in Saemisch 6 in pol, Gilg, dr. Treybal, Marshall in Johner 6, Yates 5 in pol, Thomas 4, Menšikova 3.

Petnajsto kolo.

Včeraj je bilo odigrano 15. kolo turnirja, ki je končalo sledeče:

Dobili so: Spielmann proti Menšikovi, Capablanca proti Marshallu, Niemcovič proti Saemischu, dr. Treybal proti Gilgu, dr. Euwe je v 13. potezah porazil Collerja, Bogoljubov Thomasa, Maroczy v 61. potezah Yatesa.

Partiji Mattison—Grünfeld in Canal—dr. Tartakower sta končali remis.

Prekinjeni sta bili partiji dr. Vidmar—dr. Becker in Rubinstein—Johner.

Stanje po 15. kolu: Capablanca in Spielmann 11, Niemcovič 10, dr. Vidmar 9 in pol (1), dr. Euwe 9, Rubinstein 8 in pol (1), Bogoljubov in Grünfeld 8, dr. Becker 7 in pol (1), Maroczy 7 in pol itd.

Poroka ali smrt

V Bruslju se je 26-letni šofer Motte strastno zaljubil v mlado Italijanko Julijo Dimeo. Toda, ko je on pričel govoriti o ženitvi, dekle o tem ni hotelo niti slišati. A Motte se ni dal kar tako odbiti, temveč si je nabavil vse potrebne listine za ženitev. Kupil samokres in zagrozil svoji ljubici, da jo ubije, ako se ne odloči za njega. Stavil ji je ponudbo: Ali ž njim v ženitbeni urad ali jo pa ubije. In tako se je Julija seveda rajše odločila za poroko. Že čez nekaj ur po poroki pa je pobegnila od njega in se vrnila k svojemu staršem. Zaljubljeni mož pa jo je kmalu izsledil in jo prisilil, da gre z njim. Ona je res privolila v to ter mu naročila, da naj vse pripravi doma za njen prihod. Mož je odšel nato potolažen domov, čakal pa je zaman na ženo. Ker je cela več dni ni bilo, je vdrl zopet z orožjem v roki v stanovanje njenih staršev. Med tem pa je že policija stopila v akcijo in vtaknila nasilnega šoferja v zapor, da tamkaj razmišlja o posledicah izsiljene ženitve.

Zakonska tragedija na Slovaškem

Trgovec Evgen Kohn v Jelsavi na Slovaškem je živel že nekaj časa s svojo ženo v silnem nezadovoljstvu. Mučila ga je neznosna ljubosumnost. Žena se je končno odločila za ločitev zakona. Ta njen sklep je še poslabšal situacijo. Ko so v nedeljo otroci legli že k počitku, je prišlo med zakoncema vnovič do srditega prepira. V jezi in skrajnem razburjenju je zgrabil Kohn za samokres in ustrelil svojo ženo, ki je takoj obležala mrtva. Po svojem dejanju je morilec pobegnil iz hiše in blodil vso noč naokrog po gozdovih. Čim se je zdanilo, pa se je vrgel pod prvi vlak, ki ga je popolnoma raztrgal.

Slovenska Krajina manifestira za Jugoslavijo

VELIČASTNA MANIFESTACIJA O PRILIKI PROSLAVE DESETLETNICE UJEDINJENJA PREKMURJA Z JUGOSLAVIJO.

Naši rojaki v Prekmurju so včeraj z velikimi svečanostmi proslavili 10 letnico zedinjenja in osvoboditve izpod tisočletne ga madžarskega robstva. Proslava je bila pravi triumf državne in nacionalne misli v prekmurški pokrajini naše države. Poleg glavne proslave, ki se je vršila v Murski Soboti, so se vršile manjše slavnosti takorekoč skoro v vsaki vasi, tako da lahko z mirno vestjo rečemo, da je ves narod sodeloval pri proslavi osvoboditve.

Vsa Slovenska Krajina je bila okrašena s slavaloki, državnimi in slovenskimi trobojnicami ter z zelenjem. V Murski Soboti, Dolnji Lendavi, v Črenšovcih in v Beltincih so bile že v soboto prirejene bakljade in luminacije, po gričkah so goreli kresovi in pokali so topiči, zaslužnim narodnim prvakom pa so bile prirejene podoknice.

V nedeljo, ob 5. zjutraj, so otvorile slavnosti budnice v Murski Soboti. Kmalu je bil ves narod pokonci in po ulicah je zavladalo nenavadno živahno vrvenje. Kralja je zastopal na proslavi komandant 14. art. polka iz Varaždina, polkovnik Raka Raković, vojnega ministra polkovnik Karel Dolenc iz Maribora, vlado pa dvor. svet. dr. Stare v odsotnosti velikega župana dr. Schaubacha.

Ob 10. dop. je krenila velikanska povorka, ki je šela na tisoče ljudi, izpred katoliške cerkve proti glavnemu trgu. Spreved so otvorili trobači na konjih, konjeniki v narodni noši, kolesarji, mladina, zastopniki občin, Sokoli, Orli, dobrovoljci, vojniki, gasilci in ostala društva, okrašeni vozovi ter številno občinstvo z dežele. Okrog 10 godb je sviralo v sprevedu narodne pesmi in himne. Povorka je bila naravnost impozantna, navdušenje občinstva silno.

Opoldne se je vršil na glavnem trgu veliki narodni tabor, na katerem so pred desetletno ljudstvo govorili bivši poslanec Josip Klekl, prof. dr. Matija Slavič, župan Josip Benko in še razni drugi prekmurški prvaki. Vsi govorniki so naglašali pomen velikega dne za Prekmurje, ko je ves narod Slovenske Krajine tako glasno manifestiral za svojo nacionalno državo. Od Madžarov zapuščen Prekmurje je v 10 letih pod Jugoslavijo krasno napredovalo in se mu obeta vedno lepša bodočnost. Prekmurje zato ostane za večno slovensko in jugoslovansko.

Po narodnem taboru se je vršil velik banket, ki je potekel v najlepšem razpoloženju. Med slavnostjo so krožila nad mestom tri vojaška letala iz Zagreba. Popoldne so se odpeljali slavnostni gostje v Črenšovce, kjer je bil prirejena krasna razstava vseh znamenitosti Prekmurja, odtod pa v Doljo Lendavo, ki je že v bližini madžarske meje. Dolnja Lendava je bila slavnostno okrašena in radostno razpoložena. Na ljudskem taboru, ki se je vršil po povorki, so govorniki naglašali razliko med tujo in lastno državo ter dokazovali, koliko je že naša država v 10. letih storila za povzdigo Prekmurja v splošni upravi, šolstvu in na gospodarskem polju. Madžari so skušali sicer motiti slavnost; pozivali so celo somišljenike, naj razobesijo črne zastave, vendar pa jim ni šel nihče na lim.

Na grobove vojakov in dobrovoljcev v Murski Soboti, ki so padli za osvoboditev Prekmurja v boju z madžarskimi tolpmi, je bilo položenih vse polno vencev.

Svečanosti so končale v najlepšem redu. Prekmurje je nedvomno včeraj v grandiozni narodni manifestaciji pokazalo svojo čvrsto in neomajno voljo, da hoče biti za večno združeno z materjo Jugoslavijo.

Za jesensko poročlo izžrebani porotniki.

Za velezanimivo jesensko poročlo zaslanje, ki se prične dne 16. septembra so bili izžrebani sledeči porotniki: Čuček Janez, posestnik iz Spodnje Voličine, Gorican Josip, posestnik iz Ritoznja, Bresnala Miha iz Bohove, Kukovec Viktor, tovarnar iz Ljutomera; šolski upravitelj Stare Luka iz Krčevine, trgovec Augustin Anton iz Slov. Bistrice; Radnik Albert, trgovec iz Staršega; Simonič Vinko, župan iz Tomavskega vrha; Jurjašević Matija, trgovec v Središču; Potočnik Janez, posestnik v Framu, Mlinarič Franc, Očeslavci; Jurišič Ivan, Bistrica pri Limbušu; Kramberger Franc, Gočova; Frangež Franc, Cirkovce; Jurinec Matija, posestnik Bokovci; Vodnik Rudolf, Janževa gora; Černešek Josip, Piveč; Grahovrh Rupert, posestnik na Ranci; Prelog Fr., Zagajci; Rozman Franc, Grabonoš; Građišnik Peter, Lokovica; Šoštarč Jože pos. Sodišinci; Kukovič Jakob, Barislovci; Simonič Janez, Brstje; Krampač Štefan, Gornja Bistrica; Kozar Ludvik, Zg. Porčič; Boznik Josip, Pekre; Belšak Fr., Muretinci; Dogša Jakob, Grobe, (Obrež pri Središču); Horvat Ignac, Mestni vrh, Ptuj; Doraj Franc, Šober; Primec Alojzij, Pobrežje; Repa Anton, Jareninski doi; Zupanič Franc, Slovenja vas; Toplak Fr., Vinterovci in Kranjc Tomaž, tovarnar o. lja v Framu. Za namestnike pa: Hinko Saks, trgovec in tiskarnar; Franjo Belé, trafikant; pek. mojster I. Klanjšek; trafikant Karl Golež, sodar Pavel Ledinek; Lojze Strehar, kavarnar; slikar Jurij Juternik; gostilničar Izidor Benko in urar Bureš Franjo.

Skavti!

Proslave »Fidaka« in skavtskega kongresa, ki se bo vršil v Beogradu od 30. avgusta — 3. septembra, se udeleži mariborski steg v večjem številu. Vožnja v Beograd in nazaj brezplačna. Vsi člani stega, ki se hočejo udeležiti proslave, naj se prijavijo najkasneje do 25. t. m. v glavnem stanu, ki je odprt vsak delavni dan od 18.—19. ure. Tam se dobijo tudi vse natančnejše informacije. — Stegovodja.

Vrtnarska razstava

bo priključena letošnji jesenski prireditvi ljubljanskega velesejma »Ljubljana v jeseni« od 31. avgusta do 9. sept. Ima svojo posebno vrednost in pomen. V Sloveniji, obmejni pokrajini naše domovine, je tekla zibelka našemu domačemu vrtnarstvu, posebno pa trgovskemu. V Sloveniji so še danes uprti pogledi vrtnarstva iz vseh delov naše domovine. Tudi letos bodo najnaprednejši ljubljanski vrtnarji pionirji v svoji stroki, dali novih pobud tovarišem, tako v estetskem oziru, kakor tudi glede še intenzivnejše izrabe cvetja.

Delo je na razpolago!

Borza dela nas obvešča, da potrebuje nujno sledeče kategorije delavnih moči: 12 hlapcev, 24 viničarjev, 2 ključavničarja, 10 železostugarjev, 2 slaščičarja, 1 soboslikarja, 3 sodarje, 6 kovačev podkovačev, večje število vajencev za klesarsko, pekovski, mizarstvo in usnjarsko obrt, pa tudi za trgovsko stroko; nujno zaposlitev pa še nadalje za 16 kmečkih dekel, 1 kmečko gospodinjjo, 2 kuharici, 1 orožnikom; 15 kuharic, 32 služkinj, 2 sobarici, 2 varuški, 2 vzgojiteljici; dalje 30 kuharic, in služkinj za Švico; 1 varuška, 5 šivilj za obleko, 2 šivilji za perilo, 1 podnatakarica, 2 boljši gospodinjji, 2 postrežnici, 2 gostilničarski kuharici, 2 tovarniški delavki, 1 prodajalka za trgovino s steklom, 1 vajenka za trgovino in 5 šiviljskih vajenk. —

Delovanje borze dela.

Od 11. do 17. avgusta 1929 je iskalo dela 134 moških in 92 žensk, torej 226 oseb; prostih je bilo vsega 97 službenih mest. Iskano delo je našlo 69 oseb in sicer 25 moških in 44 žensk. Odpotovalo je 29 reflektantov, odpadlo pa 205. Koncem prošlega tedna jih je ostalo še 454 v evidenci. Od 1. januarja do 17. avgusta pa je iskalo dela 3318 moških in 203 žensk. Službenih mest je bilo prostih 3181. Delo je dobilo v tem času 1.226 moških in 1.280 ženskih oseb. — Odpotovalo jih je s trehuhom za kruhom 866 oseb, a 2072 oseb je odpadlo iz evidence. Te suhe številke so pač jasen dokaz, kako desolatne so socialne razmere pri nas, obenem pa nas poučujejo, da so transporti naših delovnih moči v tujino čisto odveč.

Ljutomer

Naša sadjarska in vrtnarska podružnica priredi v nedeljo 25. t. m. v društveni drevnici na Rajžihariju, poleg posestva g. M. Novak, sadjarski tečaj o okulaciji dreves. Predsednik Zacherl bo poročal še o najnovejši Priolovi knjižici: Spravljanje, razbiranje, vlaganje, shranjevanje in razpošiljanje sadja. Tečaj vodi društveni drevničar g. Štampar. Začetek ob 9. dop., zbirališče pri osnovni šoli takoj po 8. maši. Pridite v obilnem številu, posebno pa mladina! —

V nekdanji stari meščanski bolnici.

ki je danes zadnja postaja oskrbe potrebnih starih meščanov gospodari s še mladeniško čistostjo Karel Dermelj, ki praznuje jutri, 20. avgusta svojo 65letnico. Dermelj je desna roka mestnega upravitelja g. Sterle. Z energično roko vodi kljub svojim letem ljudsko kuhinjo in njegovo največje veselje je, ko dnevno, zlasti ob nedeljah razdeli nad 250 obedov. Ko se spominjamo skromnega jubilarja, mu želimo, da bi doživel še mnogo let v idealni, četudi naporni službi. —

Nesrečna šmarnica.

V vinotoču posestnika Čuša v Velikem vrhu pri Ptuj, kjer se toči šmarnica, je želarski sin po domače Vašov iz Velovleka, najbrž v pijanosti, zadel Janezu Toplak iz Kicarja sunek z nožem v prsi in ga smrtnonevarno ranil, tako da bo težko okreval. Ranjenca so takoj z avtom odpeljali v ptujsko bolnico. Vzrok hudodelstva je zopet nesrečna šmarnica, ki nam neprestano telesno in duševno ubija naše ljudstvo. Zato bi bilo pač želati, da se znanprej ne bi več dovoljevali vinotoči onim, ki točijo šmarnico, zakonske določbe glede zabranitve šmarničnih nasadov in zabranitve točenja šmarničnega vina pa bi se naj strogo izvajale in izostalo bi marsikatero zlo. —

Z vročo kavo si je polila

desno nogo 27 letna prodajalka Adela Grossman; dobila je zelo opasne opekline. Rešilni oddelek ji je nudil prvo pomoč.

V Dravi je utonil

včeraj 23 letni Ivan Mlinarič iz Bresternice. Čeprav je bil dober plavač, ga je zavratni vrtinec potegnil v globočino. Nesreča se je pripetila v Bresternici. Vse iskanje za utopljenecem je bilo zaman.

Pes se je zatekel.

Zatekel se je pes, volčje pasme, ki ima znamko mestne občine št. 40. Lastnik dobi ubeglega psa pri g. Antonu Volčjaku, zasebniku v Gospojini ulici št. 4. —

Osrednji odbor Zveze ruskih vojni invalidov

se iskreno zahvaljuje vsem, ki so pomagali pri zbiranju prispevkov in pri koncertu v korist ruskih vojni invalidov, posebno še: velikemu županu mariborske oblasti, komandant 45. pešpolka, komandantu artiljerijskega polka, komandi inženjerske podoficirske šole, vsem podčastnikom, g. dr. Mariniču, skavtom in vsemu občinstvu. —

Dobrovoljci mariborske oblasti,

ki niso obenem tudi člani udruženja rezervnih oficirjev in ratnikov in bi se radi udeležili kongresa fidaka (mednarodne zavezniške organizacije bivših bojnikov) dne 1. septembra v Beogradu, naj se javijo pisмено najpozneje do vključno 24. t. m. sreskemu odboru saveza dobrovoljcev v Mariboru, kjer dobijo potrebne informacije. Vožnja prosta. 1987

Poroka uro pred smrtjo

Čim je stopil konkordat med Vatikanom in Italijo v veljavo, je Italija sprejela tudi novi ženitbeni zakon. Novega zakona so se poslužili te dni prvič in sicer ob nenavadnih okolnostih. Po novem zakonu se je namreč poročil človek, ki je uro kasneje umrl. Ob 7. zvečer je bil župnik v Trevisu pozvan nujno v stanovanje 23letnega Josipa Duranteja, sina tamkajšnjega trgovca. Durante, ki je bil že napol v agoniji, je prosil župnika, da ga poroči s 16letno Marijo Nappi. Obred je bil izvršen v navzočnosti starišev umirajočega in dvojice prič. Vse formalnosti so bile izvršene po predpisih, samo bolnik se radi slabosti ni mogel podpisati. Takoj po poroki je dal župnik bolniku tudi zadnjo popotnico, nakar je Durante uro kasneje umrl v naročju svoje mlade soproge.

Mariborski in dnevni drobiž

Sprejem izvenmariborskih otrok v mestne osnovne in meščanske šole

Ker so se sosedne občine v principu izrekle za to, da bodo prispevale h gradnji in vzdrževanju novega šolskega poslopja na desnem bregu Drave, je izpremenil krajevni šolski odbor v Mariboru svoj prvotni sklep radi odklonitve izvenmariborskih učencev in učenk ter je določil:

1. prvi razred mestnih osnovnih in meščanskih šol se v šol. letu 1929-30. sploh ne sprejema izvenmariborskih učencev in učenk razen onih, katerih starši dokažejo, da imajo stalno službo v mestu, da pa ne morejo tudi dobiti stanovanja.

2. V ostale razrede morejo biti izvenmariborski učenci sprejeti, kolikor bo prostora na razpolago.

3. Za vsakega izvenmariborskega otroka (pod 2.) je treba plačati pri mestni blagajni letni prispevek 400 Din ali skupno ali pa v 8 mesečnih obrokih po 50 Din. Oprostitev od plačevanja ni. —

Državna trgovska akademija v Mariboru.

Vpisovanje novih in dosedanjih učencev in učenk se bo vršilo dne 2. in 3. septembra. V I. letnik se sprejemajo cni učenci, ki so dovršili najmanj stiri razrede srednje šole, a oni, ki so dovršili meščansko šolo z završnim izpitom, morajo prej opraviti dopolnilni izpit iz slovenščine, nemščine, narodne geografije, zgodovine in matematike v obsegu programa III. in IV. gimn. razreda. Za priustitev k dopolnilnemu izpitu treba nasloviti s 5 Din kolkovano prošnjo na ravnateljstvo zavoda ter ji priložiti zadnje šolski sprčevali in rojstni list. Izpitna taksa znaša Din 450, državna taksa Din 20 v kolkih. Dopolnilni izpiti se bodo vršili dne 4. in 5. septembra. Za sprejem v I. letnik se nadalje zahteva, da učenec (učenka) dovrši v letu, v katerem se

vpiše, 14. do 17. leto starosti, in da je predvsem iz mariborske oblasti. Popravljalni izpiti se opravijo v času od 26. do 31. avgusta. Prizadeti morajo pravočasno predložiti tozadevne prošnje za pripustitev k izpitu in jim priložiti izpričevalo Redni pouk se prične dne 7. septembra. — Ravnateljstvo. —

Nepotrebno izzivanje.

Mariborčani gremo radi na izprehod proti trem ribnikom. Pri restavraciji pri prvem ribniku se pa sveti že od daleč plakat z napisom vrček — krügl 3.50. Mislimo, da so se naši nemčurji v desetih letih že naučili toliko slovenščine, da jim ni treba več praviti; da je vrček Krügl. Želimo tedaj, da ta izzivalni napis takoj izgine, če pa ima to na vesti unionska pivovarna, pa je greh tem večji in prosimo ravnateljstvo, da opusti od slej naprej vsako dvojezično in vrh tega spakdrano reklamo. —

Maribor — hoče, Krčevina — noče!

Že nad eno leto prosjačijo prebivalci Krčevine za napeljavno električnega voda za razne industrije, obrti in za domačo rabo. Vse intervencije in prošnje prizadetih so ostale do sedaj brezuspešne. Ne prestana pogajanja pa so pripravila tudi one občane Krčevine, ki so se svojčas energično upirali projektirani priključitvi Krčevine k Mariboru do nasprotnega mišljenja. Mestna občina je namreč v vprašanju elektrifikacije Krčevine pokazala svojo dobro voljo in pripravljenost, a je nalletela na nerazumljiv odpor občinskega zastopa. Skrajni čas je, da se elektrifikacija Krčevine čimprej izvede. —

Iz veže bolnišnice ukradeno dvokolo.

Iz veže splošne bolnice je nekdo odpegljal posestnikovemu sinu Francu Kalohu iz Razvanja moško kolo, vredno 1.200 Din.

Dar Narodni galeriji.

V počaščenje spomina ministra v p. g. drja Gregorja Žerjava je daroval g. D. Din 500 Narodni galeriji, ki s tem izreka darovalcu toplo zahvalo. Narodna galerija v Ljubljani. —

All je toča zemeljskega ali izvenzemeljskega izvora?

TEŽA KOSOV TOČE. — NAJVEČJE ZNANE KATASTROFE. — KOSI VSEMIRSKEGA LEDU.

Kadar se pri nas govori o toči, se razpravlja navadno samo o škodi, ki jo je povzročila po vrtovih, njivah in vinogradih, o bistvu toče in njenih zanimivih pojavih se pa navadno ne razmišlja. In vendar je nekdanja enostavna razlaga, da nastane toča vsled tega, ker deževne kaplje v visokih plasteh ozračja zmrznejo, precej problematična, oziroma popolnoma napačna. Že sestava posameznih zrn govori odločno proti temu. Pri nas so zrna toče navadno tako velika kakor grah ali kvečjemu kot lešniki, okrogle, podolgovate ali pa robate oblike. Sredina je navadno bela, zunanje plasti pa so bolj prozorne. Plasti so običajno razvrščene v obliki krogel, znana pa so tudi zrna, ki so sestavljena iz vodoravnih in krivih plasti. Večkrat pa so se našli tudi kosi toče, ki so imeli različne oblike in ki so tehtali po 800 in celo več gramov.

Ob velikih neurjih 1. 1898.—1906., ki so razsajala v Franciji, Španiji in tudi pri nas na Štajerskem, so se našla zrna, ki so tehtala 500—800 gramov in ki so bila v središčih zelo mrzla. Iz raznih neurij drugod pa poznamo zrna, ki jih že ne moremo več imenovati zrna, ampak naravnost skale in ki jasno pričujejo, da niso mogla nastati po prvotno omenjeni teoriji. Če bi nastala iz zmrznjenih vodenih hlapov in potom združevanja, bi morala nastati najmanj v višini 11 do 12 tisoč metrov, kar pa je nemogoče, ako pomislimo, da je zrak tako visoko že preveč redek za to. Razen tega bi se pa na zrnih moralo tudi poznati, da so zlepljena iz raznih manjših zrn v nepravilni razvrstitvi, dočim priča resnična struktura odločno proti temu.

Se bolj je zanimivo naglo nastajanje neviht s točo in ravno tako nagla razjasnitev neba po padavi, kakor tudi to, da pada v pravih pasovih in ne kompleksih, kakor dež ali sneg. Dne 13. julija 1. 1788. je obiskala toča Francijo ob južnem robu in jo opustošila v ravnem, 50 km širokem pasu do Belgije, šla preko nje na Holandsko in do morja, torej v dolžini preko tisoč kilometrov. Ta katastrofa pa je bila malenkostna napram oni, ki je leta 1834. zadela Rusijo od Baltiškega

do Črnega morja, od Dnepra in Njemena do Volge, torej v obsegu 15 stopinj zemeljske dolžine in 10 stopinj zemeljske širine. Oblak toče se je pomikal dalje s hitrostjo 14 km na uro in padali so tako veliki kosi, da so večje živali bile ranjene, ovce, koze, kokoši, manjše živali in celo tudi otroke pa je toča pobila. Takrat so padle na Rusijo tako ogromne množice, da bi iz vseh vodnih hlapov na zemlji ne mogle nastati.

Kakšne ogromne množice toče lahko v najkrajšem času padejo na zemljo, pa kažejo še bolj naslednji slučaj: Dne 7. junija 1894. je divjalo neurje nad Dunajem in takrat je padlo v sredini mesta na tla 45.5 padavine, toče, torej približno en meterski stot na kvadratni meter! Dunaj je po tej nevihti izgledal kakor bombardirano mesto. Enaka katastrofa je zadela leta 1903. Neukölln pri Berlinu, dve leti pozneje pa pokrajine ob gornjem Renju. Dne 13. julija 1903. je divjala nad madžarsko vasjo Erdő-Szákal strahna toča, ki je pobila 90 ljudi. Posamezni kosi toče so tehtali do 10 kg in časopisna poročila so trdila, da so dobili celo pet kosov, ki so tehtali do 100 kg. Prof. Waecher poroča v svoji knjigi o toči, da so v Indiji našli celo kakor slon velike kose toče in ko so jih razbili, so jim od silnega mraza zmrznili prsti. O takih ogromnih kosi toče pa pripoveduje končno tudi Darwin v svojem delu »Potovanje okrog sveta«, in si ne more razložiti njihovega nastanka.

Sile, ki se absorbirajo pri takih katastrofah, so tako ogromne, da nikakor ne morejo biti atmosferskega izvora. Iz vsega tega se da torej sklepati, da je toča kozmičnega porekla, da nastaja tedaj iz kosov vsemirskega ledu, katere privlači nase naša zemlja prav tako kakor ostale meteorje kovinske vsebine in strukture. Ti kosi se v zraku razbijejo in drobci, ki padajo na zemljo, so toča. To teorijo o nastanku toče zastopa danes že veliko število učenjakov, ki jo podkrepjujejo tudi z dejstvom, da bi na zemlji bilo vedno manj vode, odnosno bi je sploh več ne bilo, če bi je stalno ne dobivali v obliki ledu iz neskončnega vsemirja.

Bajna bogastva kitajske cesarice Tse-Hzi

Tekom nedavno zaključene državljanske vojne na Kitajskem so uporni vojaki oplenili grob in krsto cesarice-vdove Tse-Hzi in tudi še mnogo drugih grobov raznih kitajskih odličnikov. Te dni pa je hamburška »Ostasiatische Rundschau« po nekem listu iz Pekinga objavila sledeče zanimive podatke:

Pranečak dvorjanika in evnuha Li-li-jing, ki so ga radi strašno okrutnosti in lakomnosti vsi sovražili, je nedavno obelodanil nekatere dele Li-li-jingovega dnevnika, kjer Li-li-jing pripoveduje o bajnem bogastvu v grobu cesarice Tse-Hzi, koje ljubimec je bil. Seveda imajo danes, ko so vse dragocenosti oropane, ti podatki le teoretično vrednost, dokler se državnim oblastim ne posreči, storilce izslediti in blago zopet najti. Kitajci imajo navado, zlasti odličnim osebam delati velike krste, kamor spravijo ob enem dragocenosti. Krsta cesarice Tse-Hzi je bila izredno velika in vsa napolnjena z raznimi dragocenostmi. Li-li-jingov dnevnik točno opisuje, kako so bile vložene in vsebuje tudi natančen popis in vrenost v kitajskem denarju:

Preproga iz pletenega zlata — 84.000 taelov; biseri, vezeni v preprogo — 854 tisoč; dragulji in poldragulji — 42.000; biserno pokrivalo zlate podlage preproge — 320.000; vezivo s sliko Buddhe — 44.000; lotosovi listi iz zelenih poldraguljev — 850.000; lotosov cvet iz smaragda — 750.000; biserne ogrlice ter biseri, dragulji in poldragulji v oblekah — 1.200.000; zrcalo z 800 biseri in 35 dragulji — 190.000; »Tolo«, mrtvaški prt z 820 biseri (dar »Živega Buddhe«) — 160

tisoč; dve biserni ogrlici in ena iz rubina — 2.450.000; biserni diadem — 10 milijonov; 27 zlatih statuet Buddhe in isto-liko statuet iz poldraguljev — 620.000; 4 dinje iz zeleno-rumenih poldraguljev — 600.000; 10 breskev in 600 hrušek iz jaspiza, 40 datljev iz rubina — 95.000; cvetna veja lotosova — 1.000.000; ostali biseri in dragulji — 2.330.000; 49 tibetanskih Buddhov iz belih poldraguljev — 52.000.

Li-li-jing navaja še mnoge druge dragocenosti, ki niso bile niti cenjene, ter pravi, da znaša vsa vrednost nad 50 milijonov taelov, koja vsota bi zadostovala, da bi se poplačali vsi dolgovi Kitajske.

Društvo za lajšanje ljubavnih bolečin

V Londonu je bilo ustanovljeno nedavno »Društvo za lajšanje ljubavnih bolečin«. To nenavadno društvo si je nadelo nalogo, da intervenira v vsakem slučaju nesrečne ljubezni, ki bi zadel kakega njegovega člana. Ako na primer koga izmed članov ali članic zapusti zaročenka ali zaročenec, potem društvo takoj poskrbi za nadomestilo. Društvo pomaga svojim članom tudi gmotno, zlasti na ta način, da jim poskrbi za žirante. Posreduje končno tudi v slučajih, ako se starši kakega člana društva ne strinjajo s poroko. Kdor se torej čuti ogroženega v svoji ljubezni, naj se torej takoj vpiše v to društvo. Predsednik društva namerava ustanoviti tudi posebno sekcijo za poročene ljudi, ker je tudi v zakonu mnogo ljubavnega trpljenja, katero je treba zdraviti.

Pogreb najtežjega človeka na svetu

V Newyorku je umrl najtežji človek na svetu, Jakob Katz, ki je tehtal nič manj kot 510 funtov. Katz je bil najprej šofer. Ko pa je pričela njegova teža usodno naraščati, je zapustil šoferski poklic in se je dal za denarno odškodnino razstavljati v izložbah raznih delikatesnih trgovin. Postal je s tem najpopularnejši človek v Newyorku. Njegova smrt je povzročila njegovim sorodnikom mnogo neprilik. Napraviti so morali zanj posebno krsto, ki je bila mnogo večja in širša kakor običajne. Pogrebno društvo pa je imelo še več sitnosti. Šest transportnih delavcev je moralo stopiti v akcijo. Le z največjo težavo so dvignili krsto s truplom. Tudi za prevoz krste na pokopališče je bilo treba napraviti nov mrtvaški voz, ker običajni vozovi niso bili dovolj močni za toliko breme. Ko pa so prišli končno na pokopališče, so se pokazale nenadoma nove težkoče. Jama je bila premajhna. Ni ostalo nič drugega, kakor da so počakali toliko časa, da so grobarji povečali jamo. Šele tedaj se jim je z največjim naporom posrečilo spraviti truplo najtežjega človeka v grob. Za težko delo pa so dobili vsi nameščenci pogrebnega zavoda, ki so bili zaposleni pri pogrebu, posebno nagrado.

Silen razvoj letalstva v Zedinjenih državah

Nedavno je neki francoski list objavil zanimive podatke o razvoju letalstva v Zedinjenih državah Sev. Amerike. Še leta 1924 je bila Francija na čelu vseh držav glede dolžine zračne poti, ki so jo prevozili njeni aeroplani: 3.600.000 kilometrov napram 3.570.000 km USA in 2.977.000 km Nemčije. A že tri leta pozneje, leta 1927, je Amerika na prvem mestu z 9.670.000 km, Nemčija z 9.525.000 kilometrov na drugem in Francija s 6 milijonov 42.000 km šele na tretjem mestu. Ameriški aeroplani so torej v enem letu prevozili daljavo, da bi lahko 12-krat poleteli na mesec in nazaj. Dolžina proge, ki so jo torej prevozili v enem letu aeroplani vseh treh imenovanih držav (krog 26 milijonov kilometrov) pa je komaj ena petina razdalje med zemljo in solncem. Nemčija in Amerika silno tekmujeta v razvoju svoje aviacije. Zedinjene države so v l. 1928 zgradile 4000 avijonov, letos jih bo nadaljnjih 10.000. Aeroplani Zedinjenih držav so lani prevozili 1700 ton pošnih pošiljatev in pisem. Vlada je za tekoče leto predvidela kredit 100 milijonov dolarjev (5,7 milijard Din) za aviacijo. Treba poudariti, da je 97,75 % ameriških aeroplanov, ki so bili priznani kot sposobni za službo, letelo v l. 1928 brez kakšnihkoli incidentov. V poštni službi se je pripetila samo ena nezgoda na zračni progi od 2.272.000 km. To dokazuje izvrstno kvaliteto ameriških letal in moštva. V Zedinjenih državah je danes 400 avijatičnih pilotskih šol, ki sprejmejo vsak mesec 2500 obiskovalcev tečajev. V Ameriki je 1500 zračnih luk, med katerimi so zlasti one v Bostonu, Clevelandu, Saint-Louisu, Chicagu, San Franciscu, Oaklandu itd. dovršeno urejene in so stale vsaka po 1 do 2 milijona dolarjev. Leta 1928 je bilo v Ameriki povprečno na mesec urejenih 75 aerodromov in splaniiranih 4000 mest za spuščanje. Koncem tekočega leta bo imela Amerika (USA) 21.000 km zračne proge, ki bo po noči razsvetljena. Tako silen je razvoj »naših« kril v — Novem Svetu.

Smrt najstarejšega italijanskega invalida

V mestu Leyni v bližini Turina je umrl te dni v 99. letu svoje starosti Carlo Cremo, ki je bil najstarejši veteran in invalid v Italiji. V bitki pri Sv. Martinu je zgubil nogo kot bersaljer 9. bataljona. Letos, meseca aprila, so priredile oblasti skupno s turinskim prebivalstvom veteranu Cremu še slaynosten večer o priliki njegovega rojstnega dne. Cremo je bil tedaj še popolnoma zdrav. Zadnje mesece pa je pričel naglo pešati in so ga našli končno te dni mrtvega v postelji.

Sport

Gradjanski drugi poražen.

V soboto je igral Gradjanski v Wiesbadenu proti S. C. Wiesbaden. Zagrebčani, ki so morali nastopiti brez Perške, so igrali dobro in bili nasprotniku povsem enakovredni, vendar so morali prepustiti po trdem boju zmago 1:0 Nemcem. V Wormsu je imel Gradjanski še večjo smolo. Izgubil je 3:0. K temu je pripomogel deloma slab teren iz mokrih ugaskov, deloma pa izredno ostra igra Nemcev. — Nemci goje ostro igro z močnim startom na moža, česar naši igralci niso vajeni. Domačini goje izvrsten nogomet, za razred boljšega od Manuheima. S prvakom Nemčije Fürthom so igrali 0:0 in 2:1. Značilno je, da sodnik v Wormsu ni žvižgal nobenega foula, dasi so Zagrebčani kar cepali po tleh. Publika je bila zelo objektivna. Po poteku igre bi Gradjanski zaslužil vsaj 2:1. — Včeraj je igral Gradjanski v Frankfurtu z F. C. Frankfurtom neodločeno 3:3. S tem je odigral svojo zadnjo tekmo.

Ljubljana - Maribor 6:1 (3:0).

Mariborska reprezentanca je doživela v Ljubljani težak poraz, ki ga nismo pričakovali. Poraz je zakrivil v prvi vrsti napadalni kvintet. Vodeb in Najžer sta zastreljala mnogo šans. Tudi krilci niso bili na svojih mestih. Najboljša je še bila obramba Koren II. - Barlovič. — Juniorji Ilirije so premagali Primorje 3:2 (3:1) in se placirali v finale z Mariborom; ki se bo vršil prihodnjo nedeljo.

Motorne dirke v Zagrebu.

Ker sta dunajska dirkača Walla in Černy v zadnjem hipu odstopila, so se včeraj vršile na Černomeru mesto mednarodnih dirk handicap tekme. V posameznih kategorijah so zmagali: Uroič v kategoriji do 175 ccm na 10 km v času 6:26; Staič (Beograd) v kateg. do 250 ccm na 12 km v času 9:52 na DKW; Šostarko v kateg. turističnih motorjev do 1000 ccm na 20 km v času 15:49 na Arielu; Uroič v kateg. do 350 ccm na 15 km v času 11:11. V tej kategoriji se je placiral Mariborčan Kihar na 3. mesto v času 11:46. V prvenstveni vožnji na motorjih do 500 ccm na 20 km je zmagal Štrban v času 14:31 BSA. Drugi je bil Uroič.

Lep uspeh »Peruna« v Avstriji.

Včeraj je priredil Alpenländischer Radfahrer-Bund (ARB) v znanem drevovedu Lantscha veliko kolesarsko dirko, katere se je udeležilo 7 kolesarskih klubov. Z ozirom na uspehe naše kolesarske družine »Peruna«, je bil tudi »Perun« pozvan na dirko. V dirki juniorjev je zmagal na 1. mestu Stefan Rozman, na 5. mestu pa Ivan Lah. V glavni dirki z letečim startom si je priboril 2. mesto Ivan Jurič, 4. pa Franc Kramaršič. Pri izvirni dirki z motornim vodstvom in z letečim startom si je priboril 2. mesto Ivan Jurič, 4. Franc Kramaršič in 6. Stefan Rozman. Najboljši čas je dosegel in prejel častno darilo tvrdke Waffennrad - Steyr Perunaš Stefan Rozman, ki se je udeležil vseh kategorij in dosegel s kolesom rekordno brzino 42 km, z motornim kolesom pa 53 km na uro. »Perun« je na uspehu v inozemstvu čestitati!

Maribor : Rapid 8:1 (1:1).

Juniorji Maribora so včeraj predpol-dne visoko porazili mladino Rapida.

Službeno iz MO.

Danes se vrši ob 19. uri seja v kavarni »Jadran«. Na sejo se poziva predsednik SK Svobode. — Tajnik.

Dunajsko prvenstvo.

Na Dunaju so včeraj pričeli s prvenstvom. Rapid je porazil Nicholsona 5:0 pred 12.000 gledalci. Hakoah je podlegla Austriji 3:4. Tudi tej tekmi je prisostvovalo 12.000 gledalcev. V prijateljski tekmi je premagal Slovan Sportklub 5:1 (5:0).

Inozemske tekme.

Gradec: Sturm - Hakoah 2:1 (0:0).

Debreczin: Wacker - Bočkay 3:2 (1:0).

Berlin: Tennis Borussia - Kairo 2:2.

Pristopajte k stavbni zadrugi »Ribniška koča« kot zadrugi člani! Delež 1/100, pristopnina Din 20. Pojasnila daje zadruga »Ribniške koče« r. z. z. o. z. v Mariboru.

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk 145

»Vrgli so ga dol!« je zarjul v divjem veselju. »Torej vendar... vendar enkrat!...«
Pokleknil je k človeku, ki si je bil zdrobil loba-
njo na kamnatem tlaku, ter uprl obedve roki v mr-
ličeve rame. Toda mahoma je planil po koncu in
zakričal besno:

»To ni on! Oh, ta satan!...«
Tisti hip je treščilo nekaj korakov od njega
drugo, nato tretje in naposled zadnje truplo na
tla.

Bled od groze, je Bembo spoznal svoje štiri
beriče.

»Oh, ta satan!« je ponavljal puleč si lase. »Zo-
pet se mi bo izmuznil!...«

Pogledal je okrog sebe! mislil je že bežati.
Naenkrat pa se je zdrznil, četa ljudi se je bli-
žala v naglem teku.

Bila je pričakovana pomoč.

Kakih petdeset beričev in lokostrelcev je ob-
stalo pred hišo: Bembo jih je pozdravil s krikom
srditega veselja.

V neredu se je truma zapodila v vežo, dočim
so se na sosednjih oknih hiš pojavljale preplašene
glave, ki je njih sleherna nemudoma spet izginila.

Roland in Skalabrino sta se vrnila po stopnicah
navzgor v trenutku, ko so planili v vežo prvi loko-
strelci. V par sekundah sta bila zopet v bivšem
Juaninem stanovanju in sta nakopičila pred vlom-
ljena vrata postello, omaro, mizo — izkratka vse,
kar sta našla pohištva.

»Tri minute imava časa,« je dejal Roland.

»Za mano, za mano, gospod,« je odgovoril Ska-
labrino in potegnil svojega tovariša s seboj v so-
sednjo sobo, nekakšno majhno kuhinjo, ki se je
bralec spominja.

Tudi vrata v ta prostor sta zabarikadirala.
Že so se slišali zamolkli udarci ob prva vrata.

Skalabrino je bil pokleknil pred kaminom na
tla.

Roland, v vsaki roki samokres, se je bil po-
stavil pred vrata, ne meneč se za Skalabrinovo
početje. Prepričan je bil, da se bliža poslednji boj.

Skalabrino pa je s svojim bodalom razkopaval
kamin. V par sekundah je izluščil več kosov opeke.

Vrata iz sobe v kuhinjo so se začela udajati
pod besnim razbijanjem preganjalcev.

»Držite se, gospod!« je kriknil Skalabrino, sr-
dito nadaljujoč svoje delo.

Izbruhnil je glasen krik: v vratih je bila za-
zijala široka špranja, napadalci so zarjuli: Zmaga!

Toda počil je strel: eden izmed beričev je
padel, zadet na smrt. Vsa tolpa se je umaknila in
premolknila; toda že čez par trenutkov je navalila
s podvojenim gnevom.

Se en strel.

Padel je drugi preganjalec.

Roland je vrgel samokres iz roke ter potegnil
bodalo.

Vrata so strašno zahreščala...

To je pomenilo konec!

»Izhod je odprt!«... je zakričal Skalabrino.

Roland se je ozrl po tovarišu. V boku kamina

je zijala široka luknja.

Skalabrino mu jo je pokazal ter viknil z zad-
hajočim se glasom:

»Tu noter!«

»Pojdi naprej!« je odgovoril Roland.

Skalabrino je poznal Rolanda, da ostane pri
svoji besedi. Niti sekunde ni smel izgubiti; zato se

je izmuznil v odprtino.

Roland za njim.

V istem hipu pa so se vrata vdrla, in sobica

se je napolnila s tulečimi in kričečimi beriči. Za-
gledali so izhod. Prostora je bilo samo za enega

na enkrat... Eden izmed njih, bodisi da je bil naj-
hrabrejši ali najbolj divil, se je spustil v odprti-

no... ostali pa so čakali molče in težko sklonjeni

nad luknjo... Preteklo je par sekund; nato so za-
čuli zamolklo hropenje...

Roland je lezel za Skalabrinom po ozkem ro-
vu. Splazil se je par korakov daleč; nato se je

z velikim trudom obrnil proti vходу v odprtino.

Počakal je kleče, z bodalom v roki.

Tudi Skalabrino je počakal; razumel je, kaj

Roland namerja.

Čakanje ni trajalo dolgo!

Roland je zagledal beriča, ki je lezel proti nje-
mu.

Njegova roka se je izprožila v bliskoviti gesti.

Odgovorilo je smrtno hropenje zadetega prega-
njalca.

Roland se je z bledim, toda mirnim obrazom

okrenil proti Skalabrinu, rekoč:

»Zdaj je cev zamašena!«...

»Naprej!« je odgovoril Skalabrino.

Plazila sta se dalje: to je trajalo dobro minu-
to. Za seboj sta slišala besno rjovenje beričev.

Naenkrat pa je Skalabrino stopil na noge. Rov

je šel naravnost kviku.

Skalabrino je začel lesti navzgor, prijemaje

za železne držaje, ki so bili vzdani v stene tega

rova. Kmalu sta stala obadva na strehi sosednje
hiše. Po trebuhu sta se plazila do roba. Roland je
sklonil svojo glavo čez en ter zagledal na bregu
veliko množico ljudi, ki se je zdela silno razburjena
in je kričala: Smrt lokostrelcem!

Nenadoma je Skalabrino izginil; spustil se je
skozi podstrešno okence v podstrešje.

Roland mu je sledil.

Skalabrino je odprl neka vrata, spustil se na-
glo po stopnicah, in pet minut nato sta stala obadva
v molčeči, prazni in temni stranski ulici.

Skalabrino se je zasmeljal s široko zadovolj-
nostjo.

»Ko mi je prišlo pred več nego desetimi leti
na um, da sem si napravil to pot kot izhod za skraj-
no silo, si pač nisem mislil, da bo nekega dne slu-
žila sinu doža, ki je sedel takrat na beneškem pre-
stolu...«

»To je dokaz, Skalabrino, da si človek, ki ljubi
red in metodo.«

»Eh gospod, ravnal sem pač tako, kakor so
me naučile lišice v hribovju, nič drugače. One se
skriva v luknjah, ki pa niso nikoli brez zadnjih
vrat.«

»Hitiva!... Spotoma pa mi pripoveduj, kaj se
je godilo s teboj in kako da si mogel priti ravno
o pravem času, da si mi pokazal izhod iz te pasti.«

Naj nam bo dovoljeno, nadomestiti Skalabrino
v tej pripovedi, ki je — tako upamo — bralec ne
pričakuje z manjšo radovednostjo kakor Roland
sam. Kajti bralec — ako mu je vzbudil dobiro ve-
likan količjak zanimanja do njega — pač še ni po-
zabil, da smo ga morali zapustiti v jako kritičnem
položaju.

Dočim sta se lastnik krčme »Pri zlatem sidru«
in Sandrigo sklanjala nad pokrovom vrat, ki so vo-
dila v klet, da bi slišala poslednji smrtni krik ne-
srečnika, ki sta ga hotela utopiti, se je bil Ska-
labrino, umikaje se rastoči vodi, naposled zatekel na
zadnje stopnice.

Izprva je bil njegov namen, storiti konec, in je
skočil v vodo, da bi se utopil.

Toda življenski nagon je kmalu izpremenil
smer njegovih misli: začel je plavati okrog kleti.

Voda je narastla skoraj do stropa.

Tako se je zgodilo, da je Skalabrino plaval ob
zidu naposled priplaval do zamrežene odprtine,
skozi katero je drla voda, ter se je prijel za žele-
zno drogovje mreže.

(Nadaljevanje sledi)

Mali oglasi, ki jih objavljajo posre-
dovalne in socialne namene
publikacije: vsaka beseda 50 p.
najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Znak, dopisovanje in ogla-
si trgovskega ali robljenega
znaka: vsaka beseda 50 p.
najmanjši znesek Din 10.—

Prodaj

malo, novoizdano hišico z vrtom pri
Konjicah za Din 23.000. Nadalje pose-
stvo, na katerem se lahko redita dve
kravi in še več, vse v ravnini za Din
300.000. Več se poišče v gostilni Sutter,
Konjice ob četrtkih in nedeljah od
10.—12. ure. 1985

Cenjenim gospodinjam

se priporočam za naročila pohištva, iz-
gotovljenega in po načrtu: spalnic, je-
dilnic, kuhinj, madrac, otoman, zaves,
rolet, lastnega izdelka. Popravila t. dr.
se izvršujejo solidno in poceni. Sprej-
mem pohištvo tudi v prodajo in zame-
njavo. B. Jagodič, Rotovski trg 4.

Ruski koncert

balalaika s petjem v zboru in solo pe-
tjem. Poje bivša dvorska pevka carske
opere v Petrogradu g. Papčinsky. Kon-
cert se vrši vsak dan in ob vsakem
vremenu od 17. do 23. ure v kavarni
»Park«. 1986

Stanovanje,

soba in kuhinja in prazna soba se odda
s 1. IX., Dušanova 9. 1974

3.7 HP-dinamo

malo rabljen se ugodno proda. Pisme-
na vprašanja na upravo pod »Dina-
mo«. 1977

Čitaj in povaj sosedu!

Pri »Brzopodplatih, Maribor, Tatten-
bachovi ulici 14, se kemično čisti in
strojno barva čevlje in vse usnjate
predmete. Barve na izbiro s različni
kombinacijami.

Sobo- in črkoslikanje

izvršuje po cenl, hitro in okusno Fra-
njo Ambrožič, Grajska ul. 2. 2281

Ključavničarskega vajenca

sprejemem takoj. Pollak, Aleksandrova
c. 49. 1959

Sandale vseh velikosti,

šivane kakor tudi damske, moderne
sandale najboljšo kupite ali naročite
po meri v Mehanični delavnici čev-
ljev in sandalov, Vrtna ul. 8. Maribor.

Opremljena soba

s posebnim vhodom v bližini kasarne
kralja Petra se odda. Radvanjska co-
sta 6 II. 1973

Učenca

sprejme manufakturna trgovina, Sreč-
ko Pihlar, Maribor. 1904

Naznanilo

tvrdke „Oblačilnica Drava“, Gosposka ul. 37

Bivši nastavljenec te tvrdke Oton Pe-
tan je iz te tvrdke že izstopil s 1. avgu-
stom 1929.

Njegovo ime je prišlo v zvezo s to
tvrdko samo radi tega, ker je edini last-
nik te tvrdke podpisani Josip Kudiš mi-
slil da kot poljski državljani ne dobi obrt-
ne pravice in da mora za to imeti poseb-
nega nastavljenca. Samo za to uslugo je
dobil Oton Pelan mesečno plačo in pro-
vizijo.

Druge pravice pa ni imel, tem manj ker
je celo trgovino kupil od prednika pod-
pisani Josip Kudiš, ker je Josip Kudiš
plačeval vse blago in ker se je tudi samo
Josipu Kudišu kreditiralo. Če je Oton

Pelan kaj kasiral, kasiral je samo po na-
logu Josipa Kudiša.

Zato pa Oton Pelan sedaj nima nobene
pravice kasirati denar za prodano blago
in obleko, temveč ima to pravico kot
lastnik vsega blaga in cele trgovine samo
podpisani Josip Kudiš.

Plačila, ki se bodo izvršila v roke Oto-
na Pelana Josip Kudiš ne bo priznal ter
je Josip Kudiš to nezakonito postopanje
Otona Pelana že naznanil sodišču.

Josip Kudiš

lastnik tvrdke »Oblačilnica Drava«,
1984 Gosposka ul. 37.

TRENCH COAT

za
dame in gospode
IDEALNO OBLAČILO
za
zimo in leto!

L. ORNIK
KOROŠKA 9.

